

1. Odpoveď ministerky zdravotníctva Slovenskej republiky A. Kalavskej na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky A. Verešovej podanú 24. augusta 2018 vo veci problematiky prerušenia tehotenstva

MINISTERKA ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Andrea KALAVSKÁ

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 25-09-2018		
Číslo spisu: PRED-494/2018		
Listy: 11-	Prilohy: 1/3	
RZ	ZH	LU

Bratislava 17.09.2018

Číslo: S10946-2018-OZS

Vážená pani poslankyňa,

na základe Vašej interpelácie, ktorú ste dňa 24. augusta 2018 predložili predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky, so žiadosťou o zodpovedanie otázok týkajúcich sa nárastu počtu umelého prerušenia tehotenstva u žien bez trvalého pobytu v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) za rok 2017, si dovoľujem uviesť nasledovné:

K otázke č. 1: Čo je podľa Vám dostupných informácií dôvodom rapidného zvýšenia počtu prípadov umelého prerušenia tehotenstva u žien bez trvalého pobytu v SR v roku 2017 a či možno tento trend očakávať aj v najbližších rokoch?

Zvýšenie počtu umelých prerušení tehotenstva u žien bez trvalého pobytu v SR v roku 2017 môže byť spôsobené prísnejšou právnou úpravou pri danom zdravotnom výkone v okolitých štátoch.

K otázke č. 2: Je vykonávanie umelého prerušenia tehotenstva u žien bez trvalého pobytu v SR v súlade so zákonom č. 73/1986 Z. z. o umelom prerušení tehotenstva?

Umelé prerušenie tehotenstva je zdravotný výkon, ktorý sa vykonáva podľa legislatívy SR za splnenia určitých exaktne stanovených podmienok. Podľa § 4 zákona č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva (ďalej len „zákon o umelom prerušení tehotenstva“) sa žene umelo preruší tehotenstvo, ak o to písomne požiada, ak tehotenstvo nepresahuje 12 týždňov a ak tomu nebránia jej zdravotné dôvody. V zmysle § 5 toho istého zákona možno žene umelo prerušiť tehotenstvo zo zdravotných dôvodov s jej súhlasom alebo na jej podnet, ak je ohrozený jej život alebo zdravie alebo zdravý vývoj plodu alebo ak ide o genetický chybný vývoj plodu.

Podľa § 10 zákona o umelom prerušení tehotenstva sa umelé prerušenie tehotenstva podľa § 4 nevykoná cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej socialistickej republike zdržiavajú len prechodne.

Avšak vzhľadom na v súčasnosti aktuálne platnú, právne garantovanú možnosť cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, je možné žiadať poskytnutie zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte Európskej únie (ďalej len „EÚ“). Právo pacienta na cezhraničnú zdravotnú starostlivosť je zakotvené v Smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/24/EÚ (r. 2011). Členské štáty EÚ mali povinnosť zakotviť ustanovenia tejto smernice do svojho právneho poriadku (najneskôr do októbra 2013). Legislatíva platná v SR sa v tomto prípade vzťahuje na všetky ženy, bez ohľadu na to, či ide o cudzinku, alebo nie. V rámci cezhraničnej zdravotnej starostlivosti, ak cudzinka písomne požiadala o umelé prerušenie tehotenstva, môže sa tento zákrok vykonať najskôr po uplynutí 48 hodín od odoslania hlásenia o poskytnutí informácií o umelom prerušení tehotenstva.

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa ustanovuje, že právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vrátane cezhraničnej zdravotnej starostlivosti sa zaručuje rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v zdravotnej starostlivosti a pri poskytovaní tovarov a služieb ustanovenou osobitným predpisom. V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia aj z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

Dovoľujem si konštatovať, že vo vzťahu k zásade rovného zaobchádzania a citovanej smernici nie je možné aplikovať právne predpisy ustanovené v SR inak na občana SR a na občana iného členského štátu EÚ. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že v zmysle uvedenej smernice sa právna úprava poskytovania zdravotnej starostlivosti musí uplatňovať rovnako.

K otázke č. 3: V súlade s akou právnou normou sa na Slovensku umožňuje cudzinkám umelé prerušenie tehotenstva a čo mienite Vy a Vaše ministerstvo spraviť preto, aby k tomu nedochádzalo a Slovensko nebolo v zahraničí známe ako potratová destinácia?

Ako sa píše vo vyjadrení k druhej otázke, cezhraničná zdravotná starostlivosť je v súčasnosti právne garantovaná možnosťou žiadať poskytnutie zdravotnej starostlivosti v inom členskom štáte EÚ. Ak by SR zamedzila vykonávanie umelého prerušenia tehotenstva ženám z iných štátov, rovnakou právnou úpravou by musela pristupovať k občanom SR.

S pozdravom

*Vážená pani
Anna Verešová
poslankyňa Národenej rady Slovenskej republiky
Bratislava*